

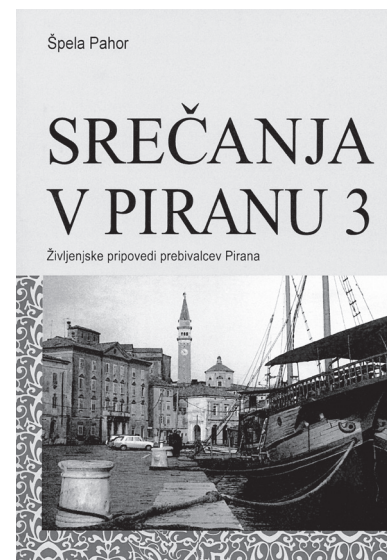
ŠPELA PAHOR (ur.): Srečanja v Piranu 3. Življenjske pripovedi prebivalcev Pirana; Mediteranum, Piran 2014, 412 str.

Bibliotekarka, etnologinja in prevajalka Špela Pahor, leta 2012 dobitnica Murkovega priznanja za večstransko delo v knjižnici, nadaljuje pred devetimi leti za diplomsko nalogo začeti projekt zapisovanja življenjskih zgodb Pirančanov. Prvi, že razprodani zvezek te trilogije (320 str.) je leta 2007 izdala Mestna knjižnica Piran. Vanj vključene življenjske zgodbe (vse, ki niso bile zapisane ali povedane v slovenščini, so prevedene iz italijanščine) so zbirateljici povedali ali napisali Otilia Grisanci, Elsa Koncilja, Amalia Petronio, Zdravko Kuhta, Lidija Pribac, Antonija Bonaca, M. P., Arcangelo Svetini, Antonija Kokalj, I. P., M. Š., I. P., Ilonka Hajnal, Milan Matovina - Mičo, Marica Merljak, Valerija Fernus, V. Z., Štefka Bernik Tomac, D. L., B. H., Z., R. P. in sestra Shireen Joseph. Leta 2011 so v nadaljevanju *Srečanj* (312 str.) izšle pripovedi, ki so jih javnosti zaupali Ivana Pahor, Mandica Maraspin, Savina Gorišek, dr. Miroslav Pahor, Rudi Mraz, Leopold Belec, Ana Rodin, Dušan Kmetec, Vida Flego - Draksler, Miša Rustja, Ksenija Petaros Kmetec, Tanja Trebežnik Sambolec, Vanja Pegan, Tanja Albreht, Zorko Bajc, Neda Žabotter, Maria Fornazaro in Luisella Ravalico, ki sta še edini spregovorili v italijanščini oz. piranskem narečju. Špela Pahor je njuni pripovedi prevedla v slovenščino – z obžalovanjem, da ju ni mogla oziroma znala posredovati v obliki, v kakršni ju je slišala.

Tudi v letos poleti objavljenem tretjem zvezku *Srečanj* je zapisovalka dragocenih pričevanj Pirančanov in Pirančank ostala zvesta vodilu, ki že od prvih zapisov osmišlja njeno delo: »O piranskih velmožeh je napisana cela knjiga, hranijo jo v domoznanskem oddelku piranske knjižnice. Kdo pa je pisal o teh preprostih, neznanih ljudeh – soljudeh – ki so s svojim vsakdanjim delom in trudom prav tako prispevali, da je mesto zdaj tako, kot je?« Med njimi od množične izselitve avtohtonih prebivalcev po drugi svetovni vojni tudi v novejšem času prevladujejo priseljenci in njihovi otroci z vseh koncev in krajev, tudi tujci iz povsem drugačnih kulturnih okolij. Tem je Špela Pahor, potem ko je najprej dobila besedo četverica italijansko govorečih meščanov – Norina Zamarin, Sergio Perentin, Amerigo Appolonio in Anamarija Degan, rojenih še globoko v prvi polovici prejšnjega stoletja – v nadaljevanju namenila večji del knjige. Po letnicah rojstva, od leta 1900 naprej, si s svojimi zgodbami sledijo Ludovika Kalan, Rozina Nussdorfer, Franc Ipavec, Slavko Terčon, Roža Mlakar, Mira Zorec, Sofija Simić, Divka Sladič, Lida Tomasin, Katarina Ljumezi Butuč, Cecilija Mužinić, Jožica Žagar, Natalija Paninc, Edi Poniž, Darko Šolič, Janja J., Ranko Pepič, Zdravko Kuhta, Jana Kostevc, Mihaela Lipuš, Roberto d'Ans in Aleš Lenassi. Pestro galerijo na koncu zaokroža portret leta 1901 rojenega Ivana Merljaka iz Lucije.

MARUŠKA MARKOVČIČ (ur.): Časovni splet besede, plesa in druženja; Turistično kulturno društvo Kanomlja, Srednja Kanomlja 2014, 84 str.

Zbornik prinaša izsledke raziskave pri projektu *Časovni splet besede, plesa in druženja*, ki so ga spodbudila vprašanja, koliko se dandanes zavedamo pomena snovne in nesnovne dediščine, ali jo znamo ohranjati, ustrezno interpretirati in vključevati v turistične dogodke? Po besedah Maruške Markovčič, urednice in glavne avtorice publikacije, so odgovori pritrdilni in so temelj za dobro interpretacijo nesnovne dediščine, posebej še živega ustnega slovstva, na območju Kanomlje, Šebrelj, Reke in Idrijskih Krnic. Etnologinja Markovčičeva v prvem razdelku predstavlja na terenu zapisano nesnovno etnološko dediščino; glasbenica in raziskovalka ljudskega petja Katarina Šetinc v drugem delu piše o osnovah in značilnostih ljudskega petja in jih ponazarja s prizadevanjem pevske skupine Kanomeljske punce, ki v svoj repertoar vključujejo ljudsko petje. Tretji del, ki ga je dodala urednica, in četrti, prispevek gledališkega in radijskega režiserja Klemna Markovčiča, pa sta zasnovana kot priročnika s koristnimi napotki za vse, ki se bodo preskusili v interpretaciji in scenski postavitvi nesnovne dediščine.



* Iztok Ilich, publicist, prevajalec in urednik. 1000 Ljubljana, Trebinjska 11, iztok.ilich@amis.net.